VILLAGE VOICE Голос Села

Friends of The Ukrainian Village Society

Товариство Приятелів Українського Села

Season's Greetings!

Веселих свят!

► IORDAN, FEAST OF JORDAN

An upcoming special event at the Ukrainian Cultural Heritage Village is the Feast of Jordan, Epiphany, which will be held on Saturday, January 19, 2008. This day is rich with cultural activities, including Divine Liturgies, water blessing, Ukrainian dancing and music, caroling, blessing of homes, *didukh* burning.

This significant religious observance, one of the most important in the calendar year, marks the climax of the Christmas cycle. *Iordan* signifies the baptism of Jesus Christ in the Jordan River, which is expressed in the blessing of water and assembling of a cross using water from a lake or river. Experiences made possible on this day at the UCHV reflect actual rituals performed by Ukrainians in east central Alberta prior to 1930. A sample of such activities, as documented by the Ukrainian Village Research Program follows on the next page.

► CONTINUED

The following text has been borrowed from *Hawreliak House: A Narrative History* by Marie Lesoway.

The eve of Epiphany fell on January 18. It was called the second *Svytyi Vechyr* (Holy Night), and was celebrated in the same manner as Christmas Eve. Boiled wheat and eleven other meatless dishes were served. Blessed water was drunk when the family sat down to eat. Before supper on Epiphany Eve, yellow beeswax was softened, formed into small crosses, and placed over the doors and windows inside the kitchen. These crosses symbolized the baptism of Christ.

Iordan celebrations of the past in Ukraine: courtesy of the Museum of Ukrainian Ethnology, Lviv, Ukraine.

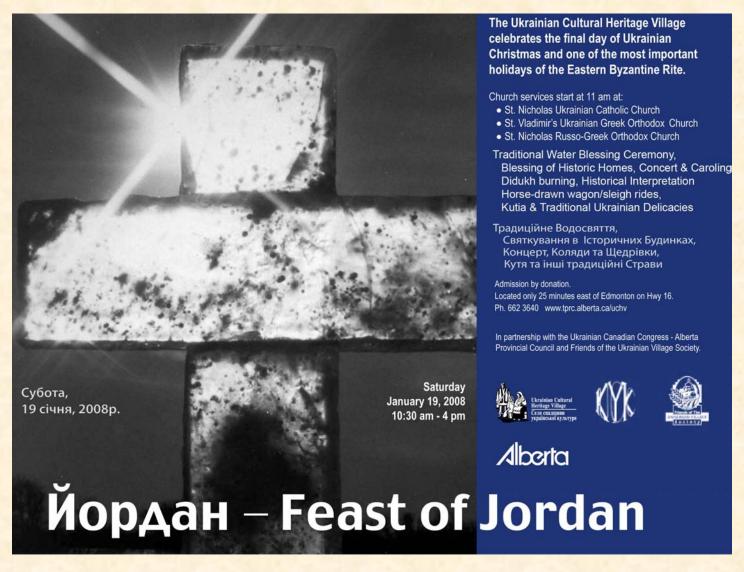
Church services were held early in the morning on the Feast of Epiphany (January 19). The faithful took containers of blessed water home with their *triitsy*, and each member of the family had a drink. The candle in the *triitsa* was lit on the journey home, and if it remained lit the whole way, this was considered a portent of a good summer. At home, mothers often lit the candle and singed a bit of their children's hair so they would not be afraid of thunder. The priest began his rounds to bless the homes of his parishioners on Epiphany. In the Hawreliak house, each room on the main floor and upstairs was blessed with holy water. The priest was accompanied by a cantor, and was paid for his services.

The following passage has been borrowed from *Pylypow House: A Narrative History* by Marie Lesoway.

In Canada in the 1920s, the Pylypows did not save their did, - possibly because they did not have an orchard — but simply discarded it on the day of Epiphany. They did attend mass on Epiphany, and brought home water blessed by the priest in church. This water was considered holy, and was thought to have the power to avert illness and harm. It was stored in a small jar in the upper section of the kitchen cabinet. Shortly after Epiphany, both in Nebyliw and in Canada, the local priest and cantor visited and blessed the homes of their parishioners. During the 1920s, there were several cantors associated with the Star church, and one of these was Fedir Pullishy. Pylypow paid the priest and cantor two or three dollars for blessing his home.

Lawrence Skubleny (in 2004) interprets *Iordan* according to the Ivan Pylypow family.

The Ukrainian Cultural Heritage Village, with assistance from the Friends Society and the Ukrainian Canadian Congress-Alberta Provincial Council, will be co-hosting this year's *Iordan* celebration **Saturday**, **January 19**.

Please note some items below may be subject to change.

Gates to the Ukrainian Village will open at 10:30 am.

Admission will be by donation.

Divine Liturgies will begin at 11:00 am.

Ecumenical water blessing will begin at 1:00 pm (outdoor location TBA).

Entertainment in Kiew Hall will begin at 1:45 pm.

Horse drawn wagon rides will be available.

Carolers will be visiting historic buildings staffed by volunteer role-players.

Food service will be available in Kiew Hall, Hilliard Hotel and Silska Domiwska.

Come experience unique rituals and learn about Ukrainian culture and heritage!

And remember, a Ukrainian Village tour is always just a click away: http://tapor.ualberta.ca/heritagevillage/

►OUR SKANSEN FAMILY PART III: SHEVCHENKIVSKYI HAI

Part 3 of our Skansen series introduces you to a site in Lviv, Ukraine that is reminiscent of the Ukrainian Cultural Heritage Village. Similarities and differences between the two are discussed in this brief history.

Albertans who have visited the city of Lviv may have seen the largest western Ukrainian Skansen in the Shevchenko Forest. It is situated on a parcel of 50 hectares of land in the northeastern part of Lviv on a terrain of hills and valleys that allows for the exhibited architectural structures to reflect the original places they were brought from. This relocating of original buildings on a special site is a common feature of all Skanses, including the Ukrainian Village. The custodians of Shevchenkivskyi Hai proudly enumerate 125 units of folk architecture and this number is growing. On top of that, the Skansen possesses some 20,000 artifacts of which some are exhibited and the rest are kept in storage.

Farm house from the 1930s, once located in the village of Brid, Irshava region, Zakarpattia oblast.

Although attempts were made to construct a Skansen in Lviv as early as 1894 at the Stryi Park, a permanent Skansen was not established until 1971 because the powers of occupation were not in favor of such a cultural enterprise. The Ukrainian Cultural Heritage Village has many similarities as far as the main buildings are concerned: farmsteads, barns, a variety of houses, a blacksmith shop, a school, and several churches. There are also a number of structures that can be seen at Shevchenkivskyi Hai, but not at the Ukrainian Cul-

tural Heritage Village. Among these are wells, a windmill, and a wool fulling mill. The UCHV reception centre is in the form of a *hrazhda*. An original Hutsul *hrazhda* is exhibited in Shevchenkivskyi Hai. Another structure available in the Lviv Skansen is a *staia* or shepherd's hut. The closest and somewhat more primitive structure at the Ukrainian Cultural Heritage Village is the *burdei*. The main element in which Shevchenkivskyi Hai beats the UCHV is that of time. The earliest house located there was built in 1749 in the village of Lybokhory.

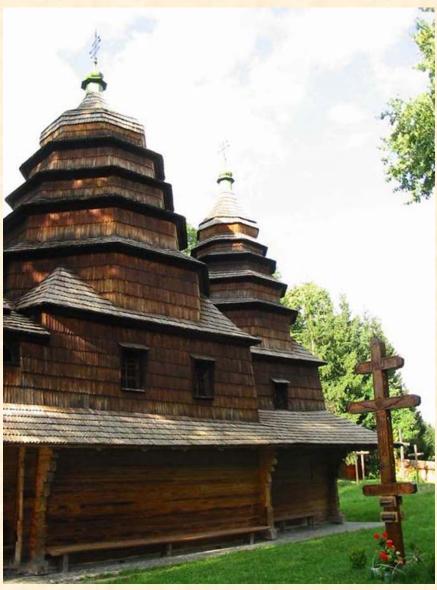
Images borrowed from http://www.dlab.com.ua/foto_obzor/231103 shev g p2.php

▶Родина музеїв під відкритим небом. Частина 3: Шевченківський гай

Частина 3 нашої серії музеїв під відкритим небом знайомить вас з музеєм у Львові (Україна), який нагадує Українське Село. В даній статті коротко розлядаються подібності й відмінності між двома музеями.

Жителі Альберти, які побували у Львові, могли відвідати найбільший український музей під відкритим небом в Шевченківському гаї. Він простягається на 50 гектарах землі в північно-східній частині Лвова серед пагорбів і алей, які сприяють експозиції архітектурних будівель, відображаючи місцевості, з яких вони були привезені. Перенесення автентичних будівель на спеціально визначену територію є типовою рисою усіх музеїв під відкритим небом, включаючи Село української культурної спадщини. Охоронці Шевченківського гаю гордо налічують 125 будівель народної архітектури, і їх кількість зростає. На додаток, цей музей має в своєму володінні біля 20 тисяч мистецьких експонатів, деякі з яких експонуються в той час, як інші зберігаються в сховищі.

Хоча спроба створити музей під відкритим небом в Львові в Стрийському парку була зроблена ще в 1894 році, постійний музей не було відкрито аж до 1971 року, оскільки окупаційні сили не схвалювали такої культурної ініціативи. Головні будівлі Села української культурної спадщини мають багато подібностей з Шевченківським гаєм. До таких споруд належать житлові обійстя, комори, кузня, школа і декілька церков. Проте, в Шевченківському ϵ багато будівель, яких немає в Селі української культурної спадщини. До таких належать криниці, млин і валило. Адміністративна будівля Села української культурної спадщини має форму гражди. Автентична гуцульська гражда експонується в Шевченківському гаї. Іншою спорудою в наявності Львівського музею є стая, або хата чабана. Найближчою за характером і дещо примітивною будівлею в Селі української культурної спадщини є бурдей. Найголовнішим фактором, в якому Шевченківський гай випереджає Село української культурної спадщини є час. Найдавніший будинок в Шевченківському гаї був збудований в 1749 році в селі Лубохори.

Saint Nicholas Greek Orthodox Church, built in 1763.

The Ukrainian Cultural Heritage Village has an agreement to cooperate on certain projects with Shevchenkivskyi Hai:

On the basis of the protocol on museum cooperation between the Historic Sites Service, Ministry of Culture and Multiculturalism of the Province of Alberta, in accordance with the program of Community Development of the Ukrainian Cultural Heritage Village and the Museum of Architecture and Folklife in Lviv for the period of 1991-1994, signed and approved in October 1990, in Lviv and in Edmonton.

The Museum of Architecture and Folklife in Lviv and the Ukrainian Cultural Heritage Village become twin museums and agree to cooperate and to complete the following projects:

- 1. To conduct activities in the preparation and publication of common scholarly research works in the format of a scholarly collection. The subject matter is to be sent to Edmonton by October 1, 1991, where the collection is to be prepared.
- 2. To exchange ethnographic and cultural historic exhibits. Both museums agree to seek potential financing to pay for the forwarding of the exhibits by November 1, 1991. The plan is to have an exchange of exhibits during the summer of 1992.

Signed by: B. Rybak

Stamp of the Lviv National Museum of Architecture and Folklife, Ministry of Culture of the Ukrainian Soviet Socialist Republic, Lviv Oblast' Department of Culture

Iryna Jendriewska Jendjzowsky
Director, Ukrainian Cultural Heritage Village
Stamp of Alberta Culture and Multiculturalism, Historic Sites

June 4, 1991

House from the village of Mshanets, once located in the Starosambir region of Lviv oblast.

Село української культурної спадщини має угоду про співпрацю з Шевченківським гаєм в різних проектах:

На підставі протоколу
про музейне співробітництво між
Відділом охорони історичних пам'яток
Міністерства культури та багатокультурності
провінції Альберти (Канади) за програмою
громадських справ
Села спадщини української культури
та Музеєм архітектури та побуту в Львові
на 1991 - 1994 роки
підписаним та удобринем в жовтні 1990 р.
у Львові та в Едмонтоні

Музей архітектури та побуту у Львові і Село спадщини української культури стають побратимськими музеями та домовляються співпрацювати і довершити слідуючі проєкти:

- 1. Вести діяльність по підготовці і публікації спільних наукових дослідничих робіт у вигляді наукового збірника. Теми надіслати до Едмонтону до 1-го жовтня 1991 р. де приготовиться збірник.
- 2. Обмінюватися етнографічними та історико-культурними виставками. До 1-го листопада 1991 р. оба музеї годяться розшукати можливі фінанси, щоб оплатити пересилку виставки. Намір маємо, щоб відбувся один обмін виставки літом 1992 р.

Journa Chegniclea da

Quepenness

Cara enagusuna graninanoi repringen.

Chega enagusuna graninanoi repringen.

PATENTO MULTICULTURA

PATENTO MULTICULTURA

PATENTO SITES

Historic Sites

▶ EVENTFUL CELEBRATIONS

Ukrainian Day (August 12, 2007)

This year's event theme was Ukrainian Roots...Alberta Pride! Ukrainian Day was a tremendous success as the Ukrainian Canadian Congress-APC and the Ukrainian Village co-hosted over 3000 visitors along with Alberta Premier Ed Stelmach, Ukraine's Ambassador to Canada Ihor Ostash and Edmonton Mayor Stephen Mandel. Other dignitaries included MLA Gene Zwozdesky, another 14 MPs and government officials. Additional interests of the day included a petting zoo, Ukrainian dancing performances and stage shows by local bands The Uncas and The Kubasonics. As always, historical interpretation on the historic side of the site captured the imagination of those in attendance. Many visitors considered the 2007 Ukrainian Day to be one of the best!

► EVENTFUL CELEBRATIONS PART II

Homage was paid to prairie farmers of days gone by at the UCHV on September 9, 2007 during **Harvest of the Past & Taste of Heritage**, the final special event of the year. The Farm and Interpretation programs demonstrated historic harvesting practises and fresh UCHV produce was made available in the village market. The tractors chugged, volunteers pitched sheaves, and horse-driven wagons delivered grain to the elevator. The Ukrainian Village was alive with old fashioned harvesting, stooking, winnowing & flailing. 2,885 visitors took in many activities throughout the historic site, then watched a variety of entertainment and tantalized their taste buds at the Taste of Heritage food festival featuring Alberta-produced bison, elk, organic saskatoon pies and delicious Ukrainian food. This event has been quoted as one of the best autumn events in Canada, and continues to attract a variety of repeat and non-traditional visitors to the Village.

The UCHV McCormick Deering powers harvest.

Past threshing on the Hewko farmstead. Photo courtesy of Alvin Hewko.

A threshing crew at work at the UCHV harvest festival.

Village Voice Crew

Radomir Bilash
Andriy Chernevych
Dr. Brian Cherwick
Shirley Hauck
Vita Holoborodko
Maria Lesiv
Marie Lesoway
David Makowsky
Dr. Bohdan Medwidsky
Mihal Mlynarz
Roman Shiyan
Gord Yaremchuk

▶ CENTENNIAL CELEBRATIONS FOR ALBERTA FAMILIES

Families from across Canada converged to the Ukrainian Cultural Heritage Village on Sunday, August 12, 2007 to celebrate the 100th anniversary of their ancestors' immigration to east central Alberta.

Now in its fifth year, the Centenary Pioneer Recognition Program honours all pioneer families, Ukrainian and non-Ukrainian alike, who immigrated to east central Alberta between the years 1891 and 1914. Those families who are eligible under this program are recognized each year with a Centenary Certificate, presented at the Ukrainian Cultural Heritage Village in August.

Since 2005, applicants have been invited back to the following year's Ukrainian Day celebrations to witness the formal unveiling of their ancestors' names on bronze plaques on the Centenary Monument. In many cases, names on the monument represent at least four generations of Albertans who settled in east central Alberta.

As part of this year's celebrations, The Honourable Gene Zwozdesky, MLA for Edmonton-Mill Creek, unveiled 425 new names to the Centenary Monument. During the religious portion of the ceremony, these names were read out as plaques were blessed by the clergy. With this year's names, the Centenary Monument now contains 1100 names of pioneer families who immigrated to east central Alberta in 1906 or earlier.

The Centenary Pioneer Recognition Program will begin accepting applications for families whose ancestors settled in east central Alberta in 1908 or earlier. According to Radomir Bilash, Senior Historian for the Ukrainian Village, the number of applicants to this program will rise over the next several years as many villages and rural communities in east central Alberta commemorate their centennial. This includes not only railway towns like Mundare, which celebrated it centennial this summer, but also rural communities and school districts as far east as Chornick, Buczacz, Krasnahora, Bohdan, and Slawa. "With the release of additional homestead lands after 1906 on the north bank of the North Saskatchewan River in the Radway, Smoky Lake and Spedden districts," says Bilash, "we anticipate that settlers from those communities will also be represented on the Centenary Monument in the upcoming years."

Applications are still being accepted from descendants of pioneer families who immigrated to east central Alberta as far back as 1892, but have only learned about this program now. Their ancestors' year of immigration to east central Alberta will be reflected on the monument as names are added.

The Centenary Pioneer Recognition Program is an annual program that will end in 2014. Application forms for the 2008 program year can be downloaded from the following:

http://tprc.alberta.ca/museums/historicsiteslisting/ukrainianvillage/centenaryprogram.aspx

For more information about this program, please contact David Makowsky at (780) 431-2324. Inquiries may also be forwarded to the Centenary Pioneer Recognition Program by e-mail, at

AB-Ukraine.Genealogy@gov.ab.ca, or by mail,

Centenary Pioneer Recognition Program Old St. Stephen's College 8820 - 112 Street Edmonton, Alberta T6G 2P8

Blessing of the Centenary Monument on Ukrainian Day, August 12th, 2007 [Photo by Andriy Chernevych]

▶ Святкування сторіччя поселення родин в східно-центральній Альберті

В неділю 12ого серпня нащадки піонерських родин зібралися в Селі спадщини української культури відсвяткувати сторіччя поселення своїх предків в східно-центральній Альберті.

Програма, яка почалася п'ять років тому, відзначає сторіччя іміграції і вшановує всі родини українського чи іншого походження, які поселилися в східно-центральній Альберті до 1914 року. Хто подасть заяву про своїх предків отримає Грамоту-визнання під час щорічного святкування Українського дня в серпні.

Починаючи з 2005 року нащадки піонерських родин також запрошуються на святкування наступного Українського дня і, зокрема, на церемонію відкриття найновіших меморіальних дощок на Пам'ятнику сторіччя. Ці імена представлялють чотири й більше поколінь українських поселенців, які долучилися до розвитку цієї частини Альберти.

Під час святкування Українського дня цього року, депутат Євген Звоздецький, член уряду Альберти, представив 425 найновіших імен на Пам'ятнику сторіччя. Після посвячення дощок ці імена були прочитані під час Богослуження. Пам'ятник сторіччя вшановує 1100 імен піонерських родин, які поселилися в східно-центральній Альберті до 1906 року.

Цього року ми приймаємо подання про імігрантів, які поселилися в східно-центральній Альберті до 1907 року.

Радомир Білаш, старший науковий спів-робітник Села спадщини української культури, зазначив, що кількість подавачів на цю програму зростатиме, оскільки багато громад в східно-центральній Альберті святуватимуть сторіччя з часу поселення наступними роками. Цю річницю відзначатимуть не тільки міста чи залізничні містечка (наприклад містечко Мондер, яке відсвяткувало своє 100 річчя цього року), але також такі східні околиці і шкільні округи, як Чорник, Бучач, Красногора, Богдан і Слава. "Починаючи з 1906 року уряд відкривав додаткову землю (гомстед) на північному берегу ріки North Saskatchewan (Північний Сакачеван) біля Редвей, Смокі Лейк, та Спедден," каже пан Білаш, "і ми надіємося, що поселенці цих громад будуть відзначенні на Пам'ятнику сторіччя в майбутньому."

Програма визнання сторіччя іміграції також приймає подання про імігрантів, які поселилися в східноцентральній Алберті, починаючи з 1892 року, якщо їх родини тільки нещодавно довідалася про цю програму. Імена цих предків та рік поселення в східно-центральній Альберті будуть викарбувані на Пам'ятнику сторіччя.

Ця програма буде тривати до 2014 року. Для отримання заяви на 2008 р. завітайте на вебсайт:

http://tprc.alberta.ca/museums/historicsiteslisting/ukrainianvillage/centenaryprogram.aspx

Для отримання подальшої інформації можна звернутися до Давида Маковського за номером телефону (780) 431-2324, е-поштою <u>AB-Ukraine.Genealogy@gov.ab.ca</u>, або поштою за адресою:

Centenary Pioneer Recognition Program (Визнання сторіччя іміграції піонерів) Old St. Stephen's College 8820 – 112 Street Edmonton, AB T6G 2P8

Депутат Євген Звоздецький вручить Грамоту-визнання п-і К. Гунчак. [фото Андрія Черневеча]

▶ THE MODERN SCHOOL FROM MORECAMBE

Our Ukrainian Village Enrichment series continues here with a piece on a historic building that was relocated to the UCHV from Morecambe, Alberta in March of 2004. The Friends Society played a vital role in the acquisition and research of this structure. The following is an excerpt from a research report prepared by Gord Yaremchuk detailing the history of Morecambe School.

Morecambe School was typical of the provincially designed two-room schools in Alberta that divided grades between either a Junior or Senior room. The main floor of the school was engineered with learning in mind. Side-lighting, ventilated heating, ample storage and blackboards were available for use. The inclusion of a basement meant that the provisions of coal-generated heat, indoor toilets and protected play space were available to students. A new level of ergonomic and healthy school conditions had arrived on the prairies. Schools of this type bridged the gap between the one-room school and the impressive schools of large central towns.

The first two teachers of this school were William Tomyn and Clarence Kwasnicy, whose approaches to yard management, especially in relation to the participation of the students, had a major impact on yard appearance and use. The schoolyard allowed for the playing of basketball, volleyball, football (soccer) and baseball (softball). Morecambe School provided children of the district with better educational opportunities and the chance to experience exceptional teaching. Grade IX, not available in the area prior to 1929, was provided, and the following year, so was Grade X. Laboratory equipment allowed for the demonstration of basic scientific experiments, which supplemented instruction of Science and Agriculture.

The school and yard maintained their integrity until 1947 when road construction through the area caused a portion of the schoolyard to become a part of Highway 45. Consequent centralization of county and school administration, terminated rail service and further highway modifications forced school closure and subsequent sale of the properties. The school building served as a community hall and later, a private residence before being acquired by the Ukrainian Cultural Heritage Village to be restored and preserved.

This photograph of Morecambe School, newly constructed in 1929, has been color-enhanced to depict its historic appearance. Photo courtesy of Daniel Kenway.

▶ "Модерна" школа з Моркемб

Наша серія, присвячена розширенню експозиції Села Спадщини Української Культури, продовжується нарисом про історичну споруду, яку у 2004 році було перенесено до ССУК з Моркемб (Альберта). Товариство Приятелів ССУК відіграла значущу роль у справі отримання та дослідження цієї споруди. Пропонуємо Вашій увазі уривок з наукової роботи п. Ґорда Яремчука, який подає детальну історію школи з Моркемб.

Школа з містечка Моркемб являє собою типовий для Альберти проект споруди навчального заходу, який складався з двох кімнат, в одній з яких проходили навчання молодших, а в іншій — старших, класів. Головний (наземний) поверх споруди було спроектовано саме з метою забезпечення навчального процесу. Так, на поверсі знаходились бокове освітлення, система опалення з вентиляцією, шафи та шкільні дошки у достатній кількості. Обладнання підвальних приміщень школи забезпечувало школу вугільним опаленням, туалетами та безпечним приміщенням для ігр школярів. Отже, з реалізацію вищезгаданого планування, з цією школою у преріях з'явилися більш ергономічні та безпечні навчальні заклади. Школи даного типу зайняли свою нишу між однокімнатними школами та великими школами більших містечок провінції.

William Tomyn and Clarence Kwasnicy, the first teachers employed at Morecambe School, in 1929.

Перші вчителі цієї школи, пп. Василь Томин та Кларенс Квасніций, мали власний підхід щодо утримання шкільного подвір'я. Цей підхід залучення школярів до роботи та передбачав головним чином обумовив вигляд та використання подвір'я. Зокрема, на шкільному подвір'ї відбувалися змагання між школярами з баскетболу, волейболу, європейського футболу та бейсболу (софтболу). Загалом, школа з Моркемб створювала дітям цієї околиці значно кращі умови для отримання освіти; якість викладання у школі була також дуже високою. У 1929 році, у школі було відкрито 9-й клас (вперше в цій школі), а наступного року, також вперше, було відкрито 10-й клас. Лабораторне обладнання школи дозволило проводити прості наукові експерименти, які доповнювали теоретичні знання школярів з таких дисциплін, як Природничі й точні науки Сільскогосподарські студії.

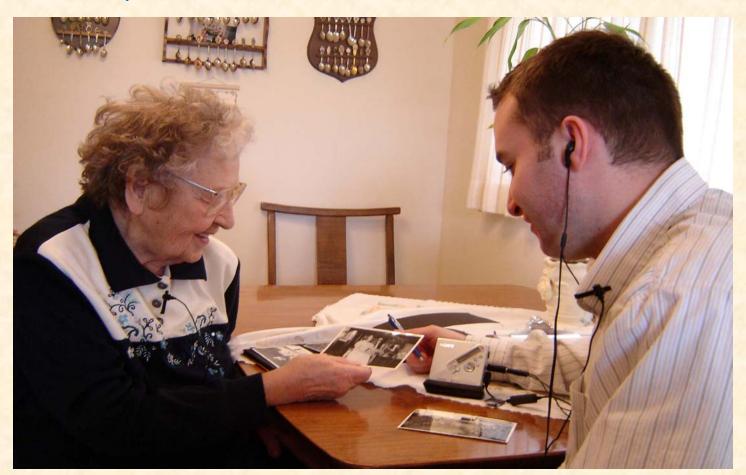
Шкільне подвір'я у своєму первісному вигляді проіснувало до 1947 року, коли частину його було при будівництві Шосе 45. централізація адміністрації району та шкільної адміністрації, припинення залізничного сполучення і подальша розбудова дороги призвели до закриття шкіл та, згодом, до продажу їхніх земельних ділянок майна Після закриття школи будинок використовували у якості церковного залу та приватного житла, доки його не було викуплено ССУК з метою реставрування та збереження.

► HOW TO BUILD A VILLAGE PART III

In this edition of Village Voice, the "Building a Village" feature explains how we find out what an old building used to look like.

We have previously discussed how a historic building is selected and relocated to the Ukrainian Cultural Heritage Village. Our focus now shifts to the researching of a structure's history. Historians continue to record information on the building after it has been moved to the UCHV. To gain valuable information that will guide restoration, we record interviews with individuals that in some way are part of a building's past. In addition, we examine old photographs, documents, maps, archives, blueprints and other materials. Researchers often revisit the original location of the building to study what remains of the building's original foundation, and the clues it provides about the structure. To increase understanding of the role that a structure played in the Ukrainian settlements of east central Alberta, it is compared to similar buildings in their country of origin.

Examination of a building's material composition and evidence of past changes to it shed light on the past. Based on those findings, a time period for the building's appearance is chosen. Drawings are produced to enable the future restoration of the building's historic interior, exterior and landscape. Restoring and furnishing a new environment at the site can take up to several years. The research that is performed also becomes the basis for the creation of Land Use & Structural, Materials and Narrative history reports. Some of these research reports have become published sources of historical information; as an example, here is a link to: Hlus Church: a narrative history of the Ukrainian Catholic Church at Buczacz, Alberta.

David Makowsky interviewing Mrs. Kunnas as part of the research on the Radway Post Office.

▶ Як побудувати Село

В цьому випуску серії «Як побудувати Село»пояснює, як дізнатися, як колись виглядав старий будинок.

Ми раніше розповідали про те, як вибрати історичну споруду та перевезти її до Село Спадщини Української Культури . Тепер ми зосередимось на дослідженні історії споруд. Історики продовжують документувати відомості про споруду і після того, як її перевезли до Села. Щоб отримати важливу інформацію, якою будуть керуватися реставратори, ми проводимо інтерв'ю з особами, котрі були пов'язані з минулим цього будинку. Ми також вивчаємо старі фотографії, документи, карти, архіви, креслення та інші матеріали. Часто дослідники відвідують початкове

місцезнаходження будинку, щоб вивчити залишки фундаменту і таким чином дізнатися більше про цей будинок. Щоб краще зрозуміти роль, яку ця будівля відігравала в українськиї поселеннях в східноцентральній Альберті, її порівнюють з подібними будинками в країні їх походження.

Вивчення матеріальної структури будинку та наявності ознак змін, привнесених до неї, допомагає висвітлити минуле цієї будівлі. На підставі цих відомостей, вибирають певний період з минулого будинку, у відповідності до якого відтворюють вигляд цієї споруди. Креслення допомагають реставрувати історичний інтер'єр, зовнішній вигляд будинку та навколишній ландшафт. Реставрація та відтворення середовища на новому місці може зайняти декілька років. Проведені дослідження лягають в основу трьох наукових робіт про 1. Географічне оточення та історія структури кожного будинку; 2. Історія матеріального розвитку того ж будинку; 3. Щоденний побут будинку. Деякі з цих звітів тепер служать друкованими джерелами історичної інформації. Наприклад, Hlus' Church: a narrative history of the Ukrainian Catholic Church at Buczacz, Alberta.

Historic photographs and visits by past inhabitants help determine the past appearance of buildings. Photos courtesy of Mrs. Kunnas (left) and Radomir Bilash (right).

▶UCC TRIENNIAL CONGRESS

From October 19-21, 2007, representatives of the Ukrainian Canadian community gathered in Winnipeg, Manitoba for the triennial convention of the national coordinating body for Ukrainian Canadians – the Ukrainian Canadian Congress (UCC).

Meeting under the theme of "Connecting our Community," delegates of this 22nd Triennial Congress discussed a variety of issues, including the preservation of Canada's Ukrainian heritage and the UCC's support for the continued development of Ukrainian Canadian culture. Other topics included Ukrainian language education and how Canada's relationship with Ukraine will be further developed. Panelists for each session presented information, which was used by delegates to create resolutions that serve as a guide for the UCC Board of Directors for the next three years.

One of the panelists at the session addressing the preservation of Canada's Ukrainian heritage was David Makowsky, who discussed the approach undertaken by the Alberta-Ukraine Genealogical Project in locating historical information related to the pre- and post-immigration experiences of our ancestors, and how the use of electronic finding aids can be applied to other related projects across the prairies. Similarly, his presentation also touched upon the Centenary Pioneer Recognition Program and how it is one example that other provinces could emulate to document, preserve and honour pioneer families who settled across the Prairie West at the beginning of the 20th century.

The traveling displays for the AB-Ukraine Genealogical Project and the Centenary Pioneer Recognition Program were also set up in the exhibitor's hall where delegates visited in between sessions. Response to these displays was quite positive, with many delegates interested to learn that the research services to Ukraine are not limited to just those who live in Alberta.

The highlight of the Ukrainian-Canadian heritage session was the launch of the Archives of Ukraine's newest archeographical annual entitled Pamiatky (Пам'ятки – Археографічний щорічник). Edited by Dr. Iryna Matiash, Director of the Ukrainian Research Institute for Archival and Research Studies, this volume is dedicated to the study of Ukrainian-Canadian history and archival/ historical holdings in Canada. A guest at the UCC Triennial Congress, Dr. Matiash conveyed her appreciation at this launch for all those Ukrainian-Canadian scholars, historians, and archivists who contributed to this unique journal. For more information about this book, please see the following article in this newsletter dedicated to its launch.

David Makowsky mans the Alberta-Ukraine Genealogical Project display at the UCHV. Photo by Radomir Bilash.

To learn more about the Alberta-Ukraine Genealogical Project, please contact David Makowsky at (780) 431-2324 or by e-mail at AB-Ukraine.Genealogy@gov.ab.ca.

► Генеологічний проект Альберти та України відвідує щотрирічне Зібрання Конгресу українців Канади

3 19го до 21го жовтня 2007 року представники українсько-канадської громади збиралися в Вініпегу (провінція Манітоба) на щотрирічну зустріч національної координаційної ради українських канадців – Конгрес українців Канади (КУК).

Зустрічаючись під девізом "Об'єднуючи нашу громаду," делегати цього 22го щотрирічного конгресу обговорювали пізноманітні питання, включаючи збереження української спадщини в Канаді і підтримку з боку КУКу в розвитку українсько-канадської культури. Інші теми охоплювали питання україномовної освіти і розвитку зв'язків між Канадою та Україною. Доповідачі кожної сесії представляли інформацію, яка була використана делегатами для ухвалення резолюції, яка служитиме вказівником для Ради директорів КУКу на наступних три роки.

Одним з доповідачів на сесії, що була присвячена збереженню української спадщини в Канаді, був Давид Маковський. Він обговорював підхід, який використовиється в Генеологічному проектом Альберти та України в знаходженні історичної інформації, пов'язаної з перед- і пост-іміграційним досвідом наших предків, і як використання електронних пошукових засобів може застосовуватися для здійснення інших подібних проектів по всій західній Канаді. В своїй доповіді Давид Маковський також торкнувася Програми сторіччя поселення перших піонерів, зазначаючи, що це є одним з прикладів, як інші провінції можуть документувати і зберігати історичні матеріали та вшановувати родини піонерів, які поселилися на преріях на початку двадцятого сторіччя.

Пересувні стенди, присвячені Генеологічному проекту Альбети та України і Програмі сторіччя були також встановлені в виставковому залі, який делегати відвідували у перервах між сесіями. Відгуки про цю виставку були досить позитивними. Багато делегатів були раді довідатися, що послуги проведення досліджень в Україні не є обмежені лише для тих, хто живе в Альберті.

Акцентом сесії, присвяченої Українсько-канадській спадщині, була презентація найновішої етнографічної публікації Архівів України "Пам'ятки" ("Пам'ятки" — Археографічний щорічник). Ця публікація вийшла під редакцією д-ра Ірини Матяш, директора Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства. Вона присвячена вивченню українсько-канадської історії та архівним/історичним колекціям в Канаді. Гість Конгресу д-р Ірина Матяш відзначила тих українсько-канадських науковців, істориків та архівістів, які долучилися до цього унікального журналу. Детальніше про це видання Ви можете довідатися на сторінках даного інформаційного бюлетня в статті, яка присвячена презентації "Памяток."

Детальнішу інформацію про Генеологічний проєкт Альберти та України можна отримати від Давида Маковського за телефоном (780) 431-2324 або електронною адресою AB-Ukraine. Genealogy@gov.ab.ca.

►UKRAINIAN TRAIL TO CANADA

The Ukrainian Cultural Heritage Village has recently been achieving recognition in Canada and beyond as a Ukrainian Canadian site of not just provincial but of national importance. Among those recognizing the Village's value is Ukraine's ambassador to Canada Dr. Ihor Ostash, as noted in his introduction to "Pamiatky...". Dr. Ostash made special note of the important research, fieldwork, and archival work that lead to the development of the site.

Ukraine and Canada have a long meaningful history. Canada has a deep respect for the contribution of Ukrainian immigrants into development of the country, especially during the challenging historical period of settlement and cultivation of the wilderness, which helped Canada become a highly developed country it is today. In its turn, Ukraine has a deep appreciation for the country that welcomed Ukrainians to become an integral part of its society at the times of economic and political turmoil of their homeland.

It is regrettable that the history of emigration was dealt with only marginally in terms of research in Ukraine. Historians in Ukraine considered emigrants a part of another country's history. The countries where Ukrainians settled encouraged the process of their full integration in order to consolidate nation instead of emphasizing ethno cultural differences. It was up to the immigrants and their descendants to actively collect and classify materials about their history, to establish archives that today constitute an invaluable historical and cultural heritage.

It is time now for another look at the history of Ukrainian emigration not only as a topic of interest for emigrants alone but also as a page in the history of Ukrainian people. There is a deep causal relationship between life as it was in Ukraine and the Ukrainian immigrants' experiences in their new homeland.

Canada is unique for multiculturalism as a foundation for its cultural policies, where tolerance for ethnic and religious differences characterizes civic culture of Canadians, and where support is available for ethnic projects in culture, education, art and scholarly research. One of such remarkable projects is an open-air museum Ukrainian Cultural Heritage Village in Alberta. This site reflects not only cultural heritage of the Ukrainian pioneers, but also condensed history of Canada at the end of the 19th and the beginning of the 20th century. The carefully detailed architectural landscape of the exhibit was based on many years of research, fieldwork and archival work. Today thousands of Canadians of various ethnic background, including many children, visit this open-air museum. Due to this fact the Ukrainian Cultural Heritage Village, of simply the Ukrainian Village, has become a famous research, cultural and educational centre in Canada.

On a personal note, when I think of this museum, I think of roots. Ukrainians came to Canada to clear the land in the wilderness by rooting out trees, and meanwhile they planted their own roots into the Canadian soil to make it their own. When I look at the first settlers' dugout dwellings (called *burdei*), where Ukrainians lived through severe winters and hot summers, I cannot help being proud for my fellow Ukrainians whose descendants became teachers, lawyers, priests, scholars, artists, members of parliament, and even prime-ministers of this cold but warmly welcoming Canadian land. This history needs to be researched, written about and popularised both in Canada and Ukraine.

The present issue of the periodical *Pamiatky* is an excellent proof that history of Ukraine does not end at its borders or ethnic boundaries. It extends to where Ukrainians are.

▶ Битий шлях українців до Канади

Село спадщини української культури отримало визнання в Канаді і поза її межами як українсько-канадський музей не лише провінційного, але й національного значення. Серед тих, хто визнав значимість Села, був посол України в Канаді д-р Ігор Осташ. Як зазначено в його вступі до "Пам'яток…", д-р Осташ високо оцінює польові досліження і архівну роботу, які сприяють у розвитку Села.

Україна і Канада - країни, які багато значать одна для одної. Канада глибоко шанує внесок українців у розбудову канадської держави, особливо у складний історичний період, коли треба було освоїти, підняти з цілини гектари дикої площі, перетворити Канаду на високо-розвинену державу. А Україна, в свою чергу, відчуває велику вдячність до держави, яка в тяжких часах її економічних і політичних негараздів, прийняла до себе її дітей, українців, і пишається тим, що вони стали невід'ємною часткою канадського суспільства.

На жаль, історія української еміграції довгий час перебувала на периферії наукових досліджень. Українські історики вважали, що іммігранти - це вже частка чужої історії. А в країнах, де оселилися українці, довгий час відбувалися активні інтеграційні процеси, важливо було консолідувати націю на основі загальнонаціональної ідеї, і не акцентувати увагу на етнокультурних відмінностях поміж окремими її громадянами. І лише емігранти або їхні нащадки активно збирали і класифікували матеріали про свою історію, створювали архіви, які на сьогоднішній день становлять безцінну історико-культурну спадщину.

І власне, якраз прийшов час подивитися на історію української еміграції не лише як на тему, цікаву тільки для самих емігрантів, а як на сторінку української історії І, адже існує глибокий причинно-наслідковий зв'язок між тим, що було на Україні, і тим, що сталося з українцями на новій батьківщині.

Канада - унікальна країна, де ідея полікультурності стала основною в державній культурній політиці, де міжетнічна і міжконфесійна толерантність є важливою ознакою побутової культури, де підтримуються на різних рівнях національні культурно-освітні, мистецькі та наукові проекти. Одним із таких грандіозних проектів є музей від відкритим небом «Село української спадщини» в Альберті. В ньому сконцентрована не лише культурна спадщина українських піонерів, а й історія Канади XIX - XX ст. загалом. Чудово продуманій ландшафтно-архітектурній експозиції передувала багаторічна наукова робота, польові дослідження, архівні пошуки. Сьогодні цей музей відвідують тисячі канадців різного етнічного поход-ження, серед них багато дітей. У такий спосіб «Село української спадщини» або просто «Українське село» стало не лише науковим, а й знаменитим культурно-просвітницьким і освітнім центром Канади.

А для мене цей Музей асоціюється зі словом «коріння». Українці приїжджали до Канади, щоб корчувати ліс із корінням, аби вирощувати хліб, і водночас, вони «пускали» в канадську землю своє коріння, аби зробити її своєю, українською. Коли я дивлюся на перші землянки (так звані «бурдеї»), в яких українці проводили люті зими і пекучі літа, я не можу не бути гордим за своїх земляків, нащадки яких тут, на холодній, але дуже привітній канадській землі, стали і вчителями, і правниками, і священиками, і науковцями, і митцями, і депутатами, і навіть прем'єр-міністрами.

Це треба досліджувати, про це потрібно писати, це варто знати не лише в Канаді, айв Україні.

Пропонований спеціальний випуск археографічного часопису «Пам'ятки» ϵ чудовим доказом того, що історія України не закінчується її кордонами чи етнічними межами, вона продовжується там, де ϵ українці.

FRIENDS WITH BENEFITS!

As a member of the Friends of the Ukrainian Village Society, you are invited to visit the Ukrainian Cultural Heritage Village as often as you wish **FREE OF CHARGE!!** Membership to the Friends Society also entitles you to a 50% discount on admission to any of the following Alberta Provincial Historic Sites:

Для членів Товариства Приятелів Українського Села вхід у Село Української Культурної Спадщини необмежений і БЕЗКОШТОВНИЙ! Члени також отримують 50% знижку на відвідування наступних музеїв та історичних пам'яток провінції Альберти:

Brooks Aqueduct * Father Lacombe Chapel * Fort George & Buckingham House * Frank Slide Interpretive Center * Fort McMurray Oil Sands * Head Smashed-In Buffalo Jump * Historic Dunvegan * Provincial Museum of Alberta * Remington Alberta Carriage Center * Reynolds Alberta Museum * Royal Tyrrell Museum * Rutherford House * Stephansson House * Victoria Settlement *

PLUS:

- Subscription to the "Village Voice" newsletter
- Voting privileges at the Annual General Meeting
- Pre-registration for all Friends' sponsored programs

також:

- Підписка на вісник «Голос Села»
- Право голосування на річних загальних зборах Товариства
- Попередня реєстрація на всі програми спонсоровані Товариством

MEMBERSHIP FORM / Заява на членство

Name / Ім'я та прізвище:			
Address / Домашня адреса:			
Сіту / Місто:	Province / Провінція:	_Postal Code / Поштовий ін,	декс:
Telephone Number / Номер телефону: ()			
E-mail Address / Адреса еле	ктронної пошти:		
Membership Туре / Тип чле	нства: Family / Сімейний	ў \$30.00 П	
	Individual / Індиві	ідуальний \$15.00	

Make cheques payable to: Friends of the Ukrainian Village Society

Чеки виписувати на: Товариство Приятелів Українського Села

Please return membership form to: Надішліть цю форму за адресою:

Friends of the Ukrainian Village Society 8820 – 112 Street Edmonton, AB T6G 2P8

